

Lidia Perenc

Wiek menarche u dziewcząt operowanych z powodu przepukliny oponowo-rdzeniowej

Ze Specjalistycznego Oddziału Dziecięcego z Pododdziałem Neurologii Dziecięcej
Szpitala Wojewódzkiego nr 2 w Rzeszowie

Ordynator: dr n. med. J. Rusin

Z Instytutu Fizjoterapii Uniwersytetu Rzeszowskiego

Dyrektor: prof. UR dr hab. n. med. A. Kwolek

Celem badań była ocena wieku menarche u dziewcząt operowanych z powodu przepukliny oponowo-rdzeniowej. Przeanalizowano częstość występowania menarche w poszczególnych klasach wiekowych, średni wiek menarche, odchylenie standardowe w grupie dziewcząt zdrowych i odniesiono wiek wystąpienia pierwszej miesiączki dziewcząt z grupy zasadniczej. Uzyskane wyniki badań pozwoliły na ustalenie, iż wiek menarche dziewcząt operowanych z powodu przepukliny oponowo-rdzeniowej nie odbiega od dziewcząt z grupy kontrolnej.

Słowa kluczowe: przepuklina oponowo-rdzeniowa, wiek menarche.

Age of menarche in girls operated because of meningocele

The aim of this study was an evaluation of age of menarche in girls operated because of meningocele. the analysis was aimed to prevalence of menarche in particular age range, mean age of menarche, standard deviation in group of healthy girls, and comparison of age of menarche with girls from the target group. The obtained results allowed to establish that age of menarche in girls operated because of meningocele does not differ significantly from control girls..

Key words: meningocele, age of menarche.

MATERIAŁ I METODA

Grupę zasadniczą stanowiły dziewczęta operowane z powodu przepukliny oponowo-rdzeniowej, grupę kontrolną – dziewczęta zdrowe. Liczbę dziewcząt w poszczególnych grupach przedstawia tabela 1.

Wiek menarche u dziewcząt chorych i zdrowych określono według zasad ogólnie przyjętych dla wieku metrykalnego, w oparciu o znajomość daty urodzenia oraz daty pierwszej miesiączki. Dane ustalono na podstawie wywiadu.

WYNIKI BADAŃ

W grupie kontrolnej wiek menarche obliczono dla 144 dziewcząt. Pogrupowano wg klas wiekowych i obliczono:

- częstość występowania menarche w poszczególnych klasach wiekowych (tab. 2),
- średni wiek menarche: 12, 74 lat (wyrażony w postaci ułamka w układzie dziesiętnym) to znaczy 12 lat 9 miesięcy,
- odchylenie standardowe: 1, 16 lat (wyrażone w postaci ułamka w układzie dziesiętnym), to znaczy 1 rok 2 miesiące.

Dziewczynki operowane z powodu przepukliny oponowo-rdzeniowej (w liczbie 3) po raz pierwszy miesiączkowały w wieku: 12 lat 11 miesięcy 3 dni, 13 lat, 13 lat 4 miesiące, to jest w wieku przeciętnym dla dziewcząt z grupy kontrolnej, określonym przez średni wiek menarche plus/minus jedno odchylenie standardowe.

TABELA 1. Liczba dziewcząt w poszczególnych grupach
TABLE 1. Number of girls in particular groups

Grupa zasadnicza Basic group	Grupa kontrolna Control group	Wiek Age
4	30	1 miesiąc (1 month)
2	30	3 miesiące (3 months)
1	30	6 miesięcy (6 months)
1	30	1 rok (1 year)
2	30	2 lata (2 years)
4	30	3 lata (3 years)
2	30	4 lata (4 years)
5	30	5 lat (5 years)
3	30	6 lat (years)
5	30	7 lat (7 years)
2	30	8 lat (8 years)
3	30	9 lat (9 years)
2	30	10 lat (10 years)
3	30	11 lat (11 years)
0	30	12 lat (12 years)
0	30	13 lat (13 years)
1	30	14 lat (14 years)
0	30	15 lat (15 years)
1	30	16 lat (16 years)
1	30	17 lat (17 years)
42	600	RAZEM (TOTAL)

TABELA 2. Częstość występowania menarche w poszczególnych klasach wiekowych u dziewcząt z grupy kontrolnej
TABLE 2. Frequency of occurrence of menarche in control girls

Klasa wiekowa Age (in years)	9 lat	10 lat	11 lat	12 lat	13 lat	14 lat	15 lat	16 lat
Liczba bezwzględna Number of cases	1	2	15	42	50	25	8	1
Częstość (%) Frequency (%)	0,69	1,39	10,42	29,17	34,72	17,36	5,56	0,69

OMÓWIENIE

Wiek menarche jest wykładnikiem dojrzewania, a więc doskonalenia funkcji. Jest najczęściej stosowanym wskaźnikiem dojrzałości fizjologicznej dziewcząt, ale nie świadczy o przygotowaniu do pełnej czynności rozrodczej. Średni czas menarche w Polsce w dużych miastach kształtuje się na poziomie 12,95 lat, w małych miastach i na wsi 13,4 lat. Najniższe wartości osiąga dla dziewcząt warszawskich – 12,74 lat [1].

Wpływ na wiek menarche mogą mieć różne patologie ogólnoustrojowe.

Przykładowo dziewczęta niewidome miesiączkują w wieku 12,37 lat, a zatem wyraźnie wcześniej niż zdrowe. Zaobserwowano następującą zależność: wcześniej miesiączkują dziewczęta głębiej upośledzone: niewidome w stosunku do niedowidzących, czy głuche w stosunku do niedosłyszących [2].

Dla dziewcząt z mózgowym porażeniem dziecięcym charakterystyczne jest opóźnione

dojrzewanie płciowe i występuje najczęściej w klasie wiekowej 14 lat (średni wiek menarche – 13,96 lat) [3].

W badaniach własnych dla dziewcząt z grupy kontrolnej średni wiek menarche wynosi 12 lat 9 miesięcy (12,74), a odchylenie standardowe 1 rok 2 miesiące (1,16 lat). Najczęściej wiek menarche mieści się w klasie wiekowej 13 lat – to jest w zakresie od 12 lat 6 miesięcy 1 dzień do 13 lat 6 miesięcy. Wiek pierwszej miesiączki wszystkich dziewcząt operowanych z powodu przepukliny oponowo-rdzeniowej mieści się w klasie wiekowej 13 lat i jednocześnie odpowiada przedziałowi wyznaczonemu przez średnią plus/minus jedno odchylenie standardowe.

W grupie badanych przeze mnie dziewcząt nie stwierdzono problemu zaburzeń miesiączkowania. W piśmiennictwie znajdują się doniesienia świadczące o występowaniu zaburzeń endokrynologicznych u dzieci z przepukliną oponowo-rdzeniową. Leczenie analogami GnRH (triptorelin

– domięśniowo, leuprorelin – podskórnie) w grupie dzieci operowanych z powodu przepukliny oponowo-rdzeniowej z przedwczesnym dojrzewaniem płciowym nie wpływa korzystnie na zwiększenie wysokości ciała, jedynie spowalnia przyspieszony wiek kostny [4, 5].

WNIOSEK

Wiek menarche dziewcząt operowanych z powodu przepukliny oponowo-rdzeniowej nie odbiega od dziewcząt z grupy kontrolnej.

PIŚMIENNICTWO

1. *Pediatrics*. Red. K. Kubicka, W. Kawalec. Warszawa Wydawnictwo Lekarskie PZWL 1999, 1.

2. Kalka E., Cabak A.: *Rozwój fizyczny dzieci niewidomych*. Post. Rehab., 1997, 4, 91.
3. Malinowski A., Arabski K.: *Rozwój fizyczny chorych z porażeniem mózgowym*. Post. Rehab., 2001, 2, 25.
4. Trollmann R. et al.: *Growth and pubertal development in patients with meningomyelocele: a retrospective analysis*, Acta Pediatr., 1996, 85, 76.
5. Trollmann R. et al.: *Precocious puberty in children with myelomeningocele: treatment with gonadotropin-releasing hormone analogues*. Develop. Med. Child Neurol., 1998, 40, 38.

Lidia Perenc
ul. Strzyżowska 35/1
35-505 Rzeszów
tel. 017 8637979
lidiaadam.perenc@neostrada.pl